

כחיפה

סו להם החיים, ועליכן החליטו להתאבד. המכתב השלישי היה מוען למשטרה. תוכנו נשמר בסוד.

אחד מקציני המשטרה, שנועקו למקום, טרץ בכוח את דלת האמבטיה הנעולה — ונרתע לאחור. בתוך האמבטיה היו שרועות גופותיהם של שני המשוחררים בערבות. תחנית האמבטיה היתה מכוסה מים מהולים בדם. השניים איבדו את עצמם לדעת, על ידי חיתוך הורידים בעזרת סכין גילוח. הסימנים העידו כי שלאז התך תחילה את ורידי ידה ורגליה של בת'זוגו ולאחר מכן שחט את עצמו בצחאר.

★★★

מי היה אשר?

מי דחף את בני-הזוג לזרועות המחנה? מדוע העדיפו למות מאשר לרצות עונשם כחוק, על עוון שאינו מן החמורים? לכל היותר היו צפויים השניים למאסר של שלש שנים — מדוע גורו על עצמם מוות?

כל הסימנים העידו על כך כי פאולה רייטר וואליעזר שלאז נפלו קורבן לליניץ' אכזרי של ההמון. השניים, נמושות קטנות בשולי עולם הפשע הישראלי, שילמו בחיייהם על חטאם של אחרים. חטא זה החל ביום שנמסרה הודעתה של משטרת חיפה, כי נתגלתה רשת של זנות לחברה הגבוהה. היה בהודעה זו יותר התרברבות מאשר כל דבר אחר.

מדור הבילוש בחיפה עשה אמנם עבודה מקצועית נאה. אולם לא היה בכך הישג החורג מהשיגרה המשטרית במלחמתה ה' מתמדת בזנות. הקצין שהודיע על "בתי בושת לאריסטוקראטים" הניף בהיסח הדעת את סכין הגילוח ששם קץ לחיי רייטר ושלאז. כל מבוקשו באותה שעה היה לזכות בפירסומת זולה על-ידי הפצת הסנסציה המפוצצת. הוא הצליח. ההישג המשטרתי השגרתי נופח תוך ימים אחדים לבלי-הכר. ההודעה הדמיונית של המשטרה הציגה את דמיון הקהל כניצוץ בערימה של שחת. המלים "חברה גבוהה", "אריסטוקרטיה" דיין היה להמריץ את הדמיון. מפה לאוזן הועברו כמה מן השמות המכובדים והידועים ביותר בחיפה — מי כלקוח של המוס"ד דות המפוקקקים, ומי כמארחת-מתוך-תאחה. לרכילות וללעזו ניתן חושב מוחלט. כל מי שרצה להעליל על חברו או על אשת חברו מצא הודמנות. "שמעתם? אומרים ש — — — היתה אחת מהן... — — — נתפס ממש בשעת מעשה..."

★★★

הבומרנג חזר לשדוהינו

היכן היתה העתונות באותו זמן? מדוע לא פירסמה את העובדות החייתיות

העבריינים שאווירת הליניץ' ההיסטרית הפכה אותם למפלצות

או בעלת מלון צפת בחיפה, אליעזר התי גורר אצלה. באותם הימים היה עדיין בעלה של פאולה, מקס רייטר, בחיים. הזוג, ש' עלה מגרמניה ב'1934 הגיע אל בית-המלון בדרך הקשה: מקס, לאחר שנים ארוכות של עבודה כמלצר, ואשתו כפועלת-נקיון בבתי-הקפה של העיר.

הדייר שלאז הגיע אל בית-המלון בגלל טרגדיה אישית: אשתו עזבה אותו והלכה עם אחר, השאירה לו את בנם בן החמש. בין שלאז לבין הזוג רייטר נקשרה ידידות. הידידות נמשכה גם אחרי מותו של מקס. לפני שש שנים החליטו פאולה ואליעזר להפוך לשותפים בעסק. האלמנה אספה את חסכונותיה, שלאז מכר את משאיתו והי' שניים חכרו את בית-המלון הצפון בהדר. כפי שנהוג ברוב בתי-המלון מאותה דרגה, נהגו גם השניים להשכיר חדרים לפרוצות שהיו מביאות לשם את לקוחותיהן. גם מלחים בחיפשה היו מרבים לסקוד את הבית, עם ידידות-לילה.

עד אשר, באחד הימים, ביקשה יצאנית שיכורה לשכור חדר, יחד עם לקוחה. פאולה ושלאז השיבו את פניה ריקם. היצאנית מיהרה למשטרה, הודיעה כי מלון הצפון משמש כבית-בושת. המשטרה ערכה חיפוש במקום, הפתיעה שם יצאנית עם גבר זר. התיק הראשון נגד רייטר ושלאז נפתח. הם נמצאו אשמים, נקנסו ב'150 ל"י כל אחד, נאלצו למכור את בית-המלונם.

הם שכרו דירה פרטית, השכירו אחד מהדריה לזוגות שלא רצו להתארח בבתי-מלון. תוך שנים אחדות התפתח העסק לשרשרת בת שלוש דירות, כשהכתובת משי' תנית מדי פעם, עם היודע המקום החדש למשטרה. בכך הכל, עסק רגיל, דומה לעש' רות אחרים ברחבי הארץ.

★★★

דוגמא נוספת מתל-אביב

עם השדה איש את עצמו כי משפט הליניץ' של שלאז ורייטר היה תופעה המיוחדת לאוירה הקרתנית של חיפה, הרי טעה. השבוע נתנה תל-אביב הקוסמופוליטית דוגמה שיכלה בנקל לג' רום למשפט ליניץ' שני.

בעתונות פורסם כי בעל מכוון לעיסוי נאשם בהחזקת בית-בושת (ראה במדינה). בגלל הנחיות היועץ המשפטי לא יכלה העתונות גם הפעם לפרסם את זהות ה' נוגעים בדבר. הדמיון החולני של חלק מן הקהל, הדביק מיד את המאורע לאחד ממ' כוני-היפוי הגדולים ביותר בעיר. תוך ימים מעטים הפכה השמועה להאשמה ודאית, ורכבות אנשים מסרו מפה לאוזן בהגאה מתחסדות, כי אותו מכוון מפורסם נתגה כבית-זונות.

מותם של פאולה רייטר ואליעזר שלאז לא שם קץ לסיבות העכורות שגרמו לטרגדיה בחיפה, אם לא תבין צמרת ה' מיהרה בעוד מעד כי לא תיתכן חברה בריאה ללא מקורות אינפורמציה תקינים והוגנים, לא תהיה זאת הטרגדיה האחרונה.

לא יכלה לשנות את הלך הרוחות; כי גם עליה חלו כללי ההשתקה, שמנעו את פירסום השמות.

★★★

צופים בזירת הטרף

כאשר הוכאו סוף-סוף רייטר ושלאז לבית-משפט השלום החיפאי, לא היתה הופעתם כשל הופעת עבריינים זעירים בפני שופטם. המאורע דמה יותר לסצינה בקרקס רומאי עתיק, כאשר היה הקיסר מצהה לה' שליך בני-אדם אל בין אריות טרף, להנאת ההמון צמאיה-דם.

מאות תושבי חיפה — נשים, צעירים ומבוגרים — התאספו משעות הבוקר ה' מוקדמות בפתח בית-המשפט, בכניין העי' ריה, וחיכו לראות את הנאשמים. הקהל כבר ידע כי אין המדובר בבני התברה הגבוהה, אולם אחרי הפירסומת, הרעש והרכילות כבר לבשו השניים דמות אליאגונית, דמות מפלצתית.

ההמון רצה לראות את המפלצות. במשך שש שעות רצופות צבא על דלתות הבנין, והיה הכרח להזעיק שתי נידות, ארבעה קציני משטרה ותריסר שוטרים כדי להגן על רייטר ושלאז.

★★★

עם רגלי מאך

פאוה רייטר ואליעזר שלאז נע' גשו לפני עשר שנים. פאולה היתה

המשפט, קרא קריאות בוז לנאשמים, ידק עליהם ומרר את חייהם